

Preek OGH 22-05-2016

Johannes 3, 1-16

Trinitatis, zondag

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus, van de drieëenheid, van de heilige Drievuldigheid, God als Vader, Zoon en Heilige Geest.

Het is in de Protestantse Kerk van Nederland meegekomen met de inbreng van lutherse zijde, waar men deze zondag al lang kende en er zeer aan gehecht was.

Ik kan me dat goed voorstellen, want tegen de stroom in misschien wel, zou ik vandaag hier goede woorden willen spreken over dat kerkelijk dogma van de drie-enigheid Gods.

Velen, ook in de kerk, kunnen daar niks mee, die zien daar alleen maar een logische knoop: hoe kan dat nou: $1+1+1=1$? Dat is toch in strijd met wat een kind op school leert als het nog maar net begint te rekenen?

Tegen de stroom in van zeer kritische stemmen van joodse en meer nog van moslim zijde. Dat aan de eenheid van God afbreuk zou worden gedaan, door zo met drie woorden over God te spreken. Meer van moslimzijde dan van joodse zijde? Jazeker, want het beeld van Allah is veel strenger monotheïstisch dan het beeld van de Eeuwige binnen het joodse geloof. Daar is er binnen in God al veel meer beweging.

Een God die in de hemel woont, maar tegelijk woont bij mensen aan de onderkant, de verbrijzelden en vernederden van hart.

In de hemel? Jawel, maar zijn Naam woont in de tempel in Jeruzalem.

God op een heel bepaalde manier, een heel bepaalde kant van God zou je kunnen zeggen. Dat gaat al de richting van een God die beweging in zichzelf kent, geen monolithisch blok. Maar in de kerk is dat veel verder uitgewerkt. Daar spreken we met drie woorden over God. En dat is in de loop der eeuwen zó bij de kerk gaan horen dat die kerk daar nooit meer van loskomt. Het is het specifiek christelijke van de kerk. Het verbindt ons met zovele andere christenen wereldwijd. Juist dit belijden van God als een drie-enig God.

Ik moet u zeggen dat ik er verstandelijk niet zoveel moeite mee heb om te geloven in een drie-enig God, 3 en toch 1.

Tegenover de bedenking van $1+1+1=$ is toch geen 1? kun je ook zeggen: $1 \times 1 \times 1 =$ wel 1!

Maar met een voorbeeld uit ons dagelijks leven kan ik het duidelijker zeggen.

Het staat ons als het ware op het lijf geschreven. We bestaan als mensen voor 90% uit water.

Maar H₂O (zoals het scheikundig wordt genoemd), kennen we op drie verschillen manieren, we kennen het als ijs, bikkelhard, 's winters kun je erop lopen, als het tenminste dik genoeg is. H₂O in bevroren toestand.... We komen het tegen als water dat we drinken, waar ons leven van afhankelijk is.

En we kennen H₂O als stoom, waterdamp. Hoe verschillend, toch telkens H₂O.

Drie en toch één. We komen er in ons leven dagelijks mee in aanraking.

En in de kerk als we dopen in de Naam van... de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

Zoals Jezus dat zijn leerlingen opdraagt, vlak voordat hij ten hemel vaart.

Het is één van de weinige bijbelse teksten waar je die drie zo samen in tegen komt. Daarnaast is er ook nog de bekende groet waarmee Paulus een van zijn brieven besluit:

“De genade van onze Heer Jezus Christus, de liefde van God de Vader en de gemeenschap van de Heilige Geest zij met jullie allen” (2 Kor.13:13).

Drieëenheid. Triniteit. Je komt het in de bijbel zelf zo sterk niet tegen, maar we hebben die aanduiding voor God te danken aan kerkvader Tertullianus, in de 2e eeuw na Christus.

Het viel hem namelijk op dat in de bijbel op zo verschillende wijzen over God gesproken wordt. En dat kan niemand ontgaan die gewoon gaat lezen. Genesis 1 al, God als Schepper die Zijn woord spreekt, maar ook als Geest die zweeft boven het water....

Met drie woorden over God spreken, als een God die er op drie verschillende manieren voor ons is. Als een Vader is Hij boven ons, die ons de hand boven het hoofd houdt, ons als Schepper van deze aarde vaste grond onder de voeten heft gegeven. Hij gaat ons verre te boven.

Een God die in Jezus naast ons is komen staan. Zich met ons verboden heeft op een unieke wijze, op leven en dood. "Wie mij gezien heeft", zo zegt hij, "heeft de Vader gezien."

Een God die met de heilige Geest in ons wil wonen, ons wil aanraken, ons wil maken tot Zijn kinderen.

Boven, naast, in: Vader, Zoon en Geest.

Een erg mannelijk getint beeld, met die Vader en die Zoon? Misschien wel. Maar die Geest is naar bijbels spreken de vrouwelijke kant van God, Schepper-Geest. Een "Zij" en juist in die Geest is God ons meer nabij dan waar ook.

Met drie woorden spreken om te zeggen waar het op aankomt. Dat heeft wat.

Hoe vaak werken wij niet met een drieslag? Voorbeelden te over. Vrijheid, gelijkheid, broederschap. Geloof, hoop en liefde. De weg, de waarheid en het leven. Moed, beleid en trouw. God, Nederland en Oranje.

Drieslagen hebben wat. Ze zijn kernachtig, bieden houvast, om te onthouden. Hier komt het op aan. Waar komt dat vandaan, die voorliefde voor een drieslag? Hangt dat samen met het feit dat iets pas kan staan als er drie steunpunten zijn?

Ik ben blij met die drie woorden over de Eeuwige. Die blijft niet ver weg, maar is een geschiedenis met mensen gegaan, tot op de dag van vandaag.

Die drie woorden tekenen ons een God die op zoek is naar de mens en daarbij gaat Hij/Zij zo ver als maar kan: Vader, Zoon en Geest, boven, naast, in ons. Een bewogen God, die ons lief heeft.

Ja, dat verheven spreken over de drie-eenheid van God, mooier gezegd nog: de Drievuldigheid Gods, dat heeft ook veel van de taal van de liefde. In de liefde kun je dingen zeggen waar je met je verstand moeite mee kunt hebben. Maar wat zou dat?

Het is goed om over de Drie-eenheid van God na te denken, deze zondag met die aparte, vreemde naam Trinitatis. Maar je kunt er beter van zingen, van uit je dak gaan.

Niet in de eerste plaats als rechte leer, maar als de rechte lofzang, omdat God ons mensen raakt met zijn Liefde.

Geraakt door God. We hebben gelezen uit Johannes 3, dat gesprek van Jezus met Nicodemus, in de nacht. We hoorden hoe ze langs elkaar heen spraken.

Nicodemus op het oude spoor als geboren en getogen Jood. Jezus op het nieuwe spoor van de Geest, die maakt je pas tot kind van God, opnieuw geboren en getogen.

Letterlijk staat er: "van boven" geboren. Van God uit.

Kind der mensen? Dat is heel wat, maar ten diepste blijft dat meer van hetzelfde, hoe mooi een pas geboren mensenkind ook is, vertederend, oorspronkelijk. Een klein kind, en dat zijn we allemaal geweest, het draagt de genen van de oude wereld met zich mee.

Het zal er toch omgaan dat er in ons leven iets gebeuren zal van God uit, dat Zijn Geest gaat waaien, inspireren, die adem van boven. Een nieuwe wind. Dat je zo waarlijk vaste grond onder voeten krijgt waar het water je in het leven tot de lippen kan staan of erger nog, waar je kopje onder gaat. En dan toch: het land van de belofte voor je uit, Gods rijk van recht en vrede. Kind van de Toekomst, en niet van verleden. Niet vastgeroest en vastgelopen in wat altijd al is geweest, maar betrokken in die beweging van die rijke God.

Je bent gedoopt, gedompeld in de werkelijkheid van God als Vader, Zoon en Geest: boven, naast, ja in ons.

Geprezen zij Zijn heilige Naam!

Amen